

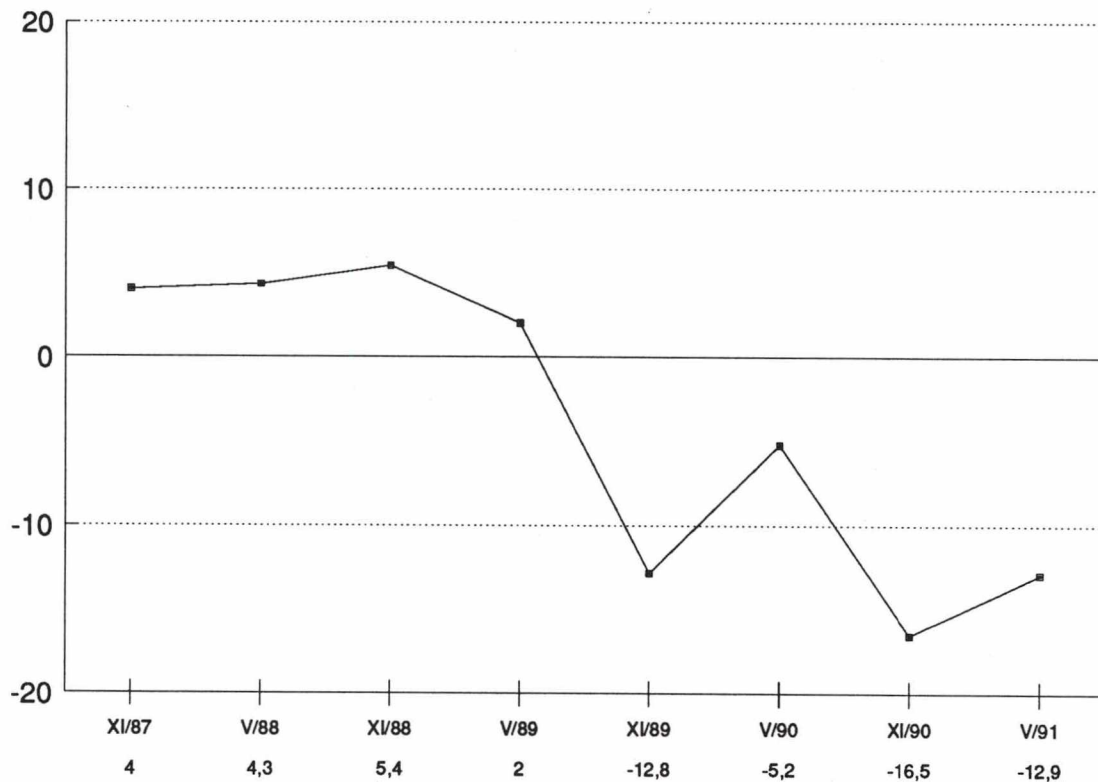

Kuluttajabarometri

Konsumentbarometern
1991, Toukokuu – Maj – May

31.7.1991

Kuluttajien luottamusindeksi

Sisällysluettelo

KATSAUS	3
TUTKIMUSMENETELMÄ	5
KUVIOT:	
1. Suomen taloudellinen tilanne nyt vs. 12 kk sitten	6
2. Suomen taloudellinen tilanne 12 kk kuluttua vs. nyt	7
3. Työttömien määrä 12 kk kuluttua nykyhetkeen verrattuna	8
4. Kuluttajahinnat nyt verrattuna 12 kk sitten	9
5. Kuluttajahinnat 12 kk kuluttua vs. nyt	10
6. Oman talouden tilanne nyt verrattuna 12 kk sitten	11
7. Oman talouden tilanne 12 kk kuluttua verrattuna nykyhetkeen	12
8. Ajankohdan edullisuus suurempiin hankintoihin	13
9. Aikooko talous hankkia omistusasunnon seuraavan 12 kk aikana	14
10. Aikooko talous hankkia henkilöauton seuraavan 6 kk aikana	14
11. Ostoaikomukset eräissä kulutusryhmissä seuraavan 6 kk aikana	15
12. Millainen ajankohta on säästämisen kannalta	16
13. Aikooko talous säästää seuraavien 12 kk aikana	17
14. Millainen ajankohta on luotonoton kannalta	18
15. Aikooko talous ottaa luottoa seuraavien 12 kk aikana	19

Kuluttajabarometrin tulokset perustuvat kotitalouksien haastatteluihin toukokuun jälkipuoliskolla 1991. Tutkimus tehdään puolen vuoden välein, touko- ja marraskuussa. Ensimmäinen tehtiin marraskuussa 1987.

Kuluttajien luottamusindeksi

Kuluttajien luottamusindeksi lasketaan barometrin viiden eri kysymyksen vastausten perusteella. Nämä kysymykset selvittävät vastaajien käsityksiä sekä Suomen että vastaajan oman talouden kehittymisestä 12 edellisestä ja 12 tulevasta kuukaudesta. Lisäksi indeksiin vaikuttaa vastaajan arvio siitä onko ajankohta edullinen suuriin hankintoihin.

Edellisen vuoden yleiseen talouskehitykseen tyytymättömiä oli toukokuussa selvästi enemmän kuin edellisellä tutkimuskerralla marraskuussa 1990. Mennyttä talouskehitystä mittaava osoitin oli negatiivinen ja alempana kuin milloinkaan aikaisemmin. Vuoden kuluttua yleisen taloudellisen tilanteen arvioitiin edelleen hieman huonontuneen.

Oman perheen taloudellisen tilanteen arvioitiin toukokuussa olevan hieman huonomman kuin vuotta aikaisemmin. Vuoden kuluttua sen arveltiin olevan hieman nykyistä paremman.

Mielipiteet ajankohdan edullisuudesta suurempien hankintojen tekoon olivat muuttuneet myönteisemmiksi. Ajankohdasta edullisena pitäviä oli edellistä tutkimuskertaa enemmän ja muuttujasta laskettu osoitin nousi 20 yksikköä. Se oli kuitenkin edelleen negatiivinen sillä enemmistö vastaajista piti ajankohtaa epäedullisena.

Edellä mainittujen osoittimien avulla lasketun kuluttajien luottamusindeksin pisteluku nousi marraskuusta kolme yksikköä. Toukokuussa 1991 sen arvo oli -13. Se oli neljännen kerran peräkkäin miinusmerkkinen. Kuluttajien luottamusindeksi on tämän julkaisun etukannessa. Luottamusindeksin laskentaperiaate on esitetty sivulla 5.

Suomen taloudellinen tilanne

Toukokuussa 1991 kuluttajat pitivät yleistä taloudellista tilannetta selvästi heikompana kuin vuotta aikaisemmin. Puolet vastaajista katsoi yleisen taloudellisen tilanteen huonontuneen edellisen vuoden aikana jonkin verran ja kolmasosa paljon. Neljä sadasta katsoi sen parantuneen. Tyytyväisyysosoitin laski edellisestä tutkimuskerrasta 20 yksikköä ja sai arvoksi -52. Se oli alempana kuin koskaan ennen. Vuosi sitten, toukokuussa 1990 kuluttajat arvioivat edellisen vuoden talouskehitystä saldoluulla -12, joten tyytymättömyys talouden kehittymiseen on vuoden aikana selvästi lisääntynyt.

Seuraavan vuoden yleiseen talouskehitykseen kuluttajat ovat suhtautuneet kaikilla tutkimuskerroilla jonkin verran epäilevästi ja talousodotuksia mittaava osoitin on asettunut aina nollan alapuolelle. Viimeisillä tutkimuskerroilla on pessimismi ollut kasvussa. Marraskuussa 1990 taloudellisen tilanteen huonontumista seuraavan 12 kuukauden aikana povasi puolet vastaajista. Kun kuluttajat nyt toukokuussa viimeisten 12 kuukauden talouskehitystä arvioidessaan totesivat synkkien talousnäkömien toteutuneen arvioivat he lisäksi, että taloudellinen tilanne vuoden kuluttua tulisi olemaan yhtä huono ellei vähän huonompikin. Talousodotuksia mittaavan osoittimen arvoksi tuli -2.

Työttömyys

Työttömyys aleni 1980-luvun lopulla usean vuoden ajan. Kuluttajat olivat panneet sen merkille ja luottamus työllisyyden myönteiseen kehitykseen näkyi myös kuluttajabarometrin tuloksissa. Keväällä 1990 työttömyyden alenemiseen uskoi useampi kuin sen kasvamiseen. Elokuussa työttömyys kääntyi nousuun ja se jatkui syksyllä. Kuluttajat reagoivat synkkeneviin näkyisiin voimakkaasti ja marraskuussa 1990 kolme neljäsosaa vastaajista uskoi työttömyyden kasvuun seuraavana vuonna.

Talven aikana työttömyys kasvoi ja toukokuussa 1991 työttömiä oli yli kaksi kertaa niin paljon kuin vuotta aiemmin. Ennätyslukuista huolimatta kuluttajat barometritutkimuksen mukaan arvioivat työttömyyden edelleen kasvavan. Joka viides vastaaja uskoo työttömiä vuoden kuluttua olevan paljon enemmän ja joka toinen jonkin verran enemmän. Työttömyysodotuksia mittaava osoitin sai arvoksi +36. Edelliseen tutkimuskertaan verrattuna työttömyyden kasvun arvioidaan jonkin verran hidastuvan.

Talven aikana työttömyys kasvoi ja toukokuussa 1991 työttömiä oli yli kaksi kertaa niin paljon kuin vuotta aiemmin. Ennätyslukuista huolimatta kuluttajat barometritutkimuksen mukaan arvioivat työttömyyden edelleen kasvavan. Joka viides vastaaja uskoo työttömiä vuoden kuluttua olevan paljon enemmän ja joka toinen jonkin verran enemmän. Työttömyysodotuksia mittaava osoitin sai arvoksi +36. Edelliseen tutkimuskertaan verrattuna työttömyyden kasvun arvioidaan jonkin verran hidastuvan.

Inflaatio

Kuluttajat näyttävät olevan hyvin perillä kuluttajahintojen muutoksista. Ensimmäisestä tutkimusajankohdasta lähtien marraskuussa 1987 inflaatiovauhti kiihtyi parin vuoden ajan. Kahdentoista kuukauden inflaatiovauhti oli marraskuussa 1989 noussut 6,8 prosenttiin. Kuluttajabarometrissa hintojen muuttumista mittaavan osoittimen arvo oli niin ikään kasvanut. Marraskuussa 1989 sen arvo oli +61. Talvesta 1990 lähtien inflaatiovauhti hidastui ja oli vuoden 1991 toukokuussa 4,6 prosenttia. Laskuun kääntyi myös kuluttajabarometrissa hintojen muutosta mittaavan osoittimen arvo, jonka arvo oli toukokuussa +39. Viimeisten 12 kuukauden inflaation kuluttajat arvioivat marraskuussa 1989 olevan yli viisi prosenttia ja toukokuussa 1991 yli kolme prosenttia. Arviot ovat runsaan prosenttiyksikön toteutuneita pienemmät.

Tulevaa hintakehitystä koskevat arviot olivat marraskuusta hieman muuttuneet. Inflaatiovauhdin hidastumiseen uskoi toukokuussa entistä useampi. Inflaation arveltiin seuraavien 12 kuukauden aikana jäävän runsaaseen kahteen prosenttiin. Hintojen muutosodotuksia mittaavan osoittimen arvo laski yksitoista yksikköä ja oli toukokuussa +25.

Oman talouden tila

Aikaisemmillä tutkimuskerroilla ovat vastaajien käsitykset oman taloudellisen tilanteensa kehityksestä pysyneet lievän toiveikkaina. Toukokuussa 1991 arvioivat kuluttajat ensi kerran, että heidän oman taloutensa tila olisi edellisen 12 kuukauden aikana huonontunut. Osoittimen arvoksi saatiin -3,5. Tulevan vuoden kehitystä koskevaksi arvoksi tuli +3.

Tyytymättömmimpiä perheensä taloudellisen tilanteen kehitykseen olivat vähiten ansaitsevat kotitaloudet, osoittimen arvo -15. Tulevan kehityksen suhteen tämä ryhmä oli yhtä optimistinen kuin kaikki kotitaloudet keskimäärin. Tyytymättömiä menneeseen ja epäileviä tulevaan talouskehitykseensä olivat yli 55-vuotiaat vastaajat, osoittimien arvot vastaavasti -8 ja -5. Luottavaisimpia tulevaan talouskehitykseensä olivat alle 34-vuotiaat, arvo +8. Väestöryhmittäiset erot olivat pienemmät kuin aiemmillä tutkimuskerroilla.

Ostamisen edullisuus

Ajankohdan edullisuutta suurempien hankintojen tekoon mittaavan osoittimen arvo nousi marraskuusta kaksikymmentä yksikköä. Arvoksi saatiin -9.

Naiset suhtautuivat miehiä kriittisemmin suurempien hankintojen tekoon toukokuussa. Naisten saldoluvuksi tuli -19,7 ja miesten saldoluvuksi +2,5. Saldolukujen erotus oli 22 pistettä. Edellisellä kerralla se oli kuusi pistettä. Tuoloinkin naiset olivat miehiä kriittisempiä hankintojen teolle. Ikäryhmistä alle 24-vuotiaat pitävät ajankohtaa epäedullisimpana suurempien hankintojen tekoon. Saldoluku oli -19,4. Myönteisimmän hankintojen tekoon suhtautuivat 45 - 54-vuotiaat, saldoluku +0,3.

Alueittain mitä pohjoisemmaksi mennään sitä kriittisemmin kotitaloudet suhtautuivat suurempien hankintojen tekoon. Alueet ja osoittimen arvot olivat: pääkaupunkiseutu +16, muu etelä-suomi -6, väli-suomi -17, pohjois-suomi -35.

Ostoaikomukset

Hyödykeryhmiä koskevia ostoaikomuksia kysyttiin vain täysi-ikäisiltä vastaajilta. Seuraavassa käsitellään lyhyesti tärkeimpiä hyödykeryhmiä. Ostoaikomukset koskevat omistusasuntoa lukuunottamatta puolen vuoden mittaisen ajanjakson suunnitelmia.

Omistusasunto

Vastaajista 2,7 prosenttia aikoi varmasti hankkia omistusasunnon, vaihtaa omistusasuntoa tai rakentaa omakotitalon seuraavan vuoden aikana. Asunnon hankintaa harkitsi lisäksi 3,4 prosenttia vastaajista. Ostoaikeet laskivat marraskuusta kymmenen prosenttia ja olivat alempana kuin koskaan ennen.

Keskimääräistä useammin asunnon ostoa suunnittelivat lapsiperheet, yhdeksän perhettä sadasta. Ostoaikomukset olivat selvästi vähentyneet puolessa vuodessa. Väestöryhmistä innokkaimmin asuntokauppoja suunnittelivat 25-34-vuotiaiden vastaajien kotitaloudet, 13 kotitaloutta sadasta. Innokkuus oli hieman kasvanut edellisestä tutkimuskerrasta.

Asunnon hankintaa suunnittelevilta kysyttiin myös tärkeimpiä rahoitusmuotoja. Vastaajista 42 prosenttia nimesi tärkeimmäksi rahoitusmuodokseen nykyisen asunnon myyntitulon, 22 prosenttia pankkilainan, 19 prosenttia arava- tai muun sellaisen lainan ja 9 prosenttia omat säästöt. Asunnon myyntitulon osuus oli kolmessa vuodessa marraskuuhun 1990 mennessä kasvanut parikymmentä prosenttiyksikköä ja pankkilainan osuus laskenut saman verran. Toukokuuhun 1991 tultaessa oli rahoitusmuotojakauma muuttunut niin, että asunnon myyntitulon osuus oli toistakymmentä prosenttiyksikköä alempana, pankkilainan osuus kuusi ja arava- tms. lainan osuus viisi prosenttiyksikköä ylempänä kuin puoli vuotta aikaisemmin.

Henkilöauto

Toukokuussa 1991 aikoi 3,7 prosenttia vastaajista varmasti ostaa tai vaihtaa auton puolen vuoden sisällä. Lisäksi kuusi prosenttia piti sitä mahdollisena. Ostoinnokkuus oli hieman kasvanut edellisestä tutkimuskerrasta. Merkille pantavaa on, että ostoaikeet koskivat entistä harvemmin uutta autoa. Marraskuussa 1990 ostoa suunnittelevista 32 prosenttia aikoi ostaa uuden auton. Toukokuussa osuus oli pudonnut 22 prosenttiin.

Puolet auton ostoa suunnittelevista ilmoitti nykyisen auton myyntitulon tärkeimmäksi rahoitusmuodoksi seuraavan auton hankinnassa. Osuus on ollut samalla tasolla joka tutkimuskerralla. Säästöjen osuus rahoitusmuotojakaumassa on kerta kerralta noussut. Vastaajista 22 prosenttia ilmoitti sen toukokuussa tärkeimmäksi rahoitusmuodoksi. Pankkilainan osuus on laskenut lainakorkojen nousun jälkeen. Alemman korkotason aikana joka neljäs oli valmis rahoittamaan autonoston ensisijaisesti pankkilainalla, toukokuussa 1991 vain joka seitsemäs.

Lomamatkat ja vapaa-aika

Ulkomaan lomamatkaa suunnittelevien osuus on liikkunut viime tutkimuskerroilla 40 prosentin tasolla. Kotimaan lomamatkojen kohdalla esiintyy kausivaihtelua, matkoja suunnitellaan kesän kynnyksellä innokkaammin kuin marraskuussa. Toukokuussa 1991 kotimaan lomamatkaa puolen vuoden sisällä suunniteltiin 60 prosenttia vastaajista. Edellisen vuoden marraskuussa osuus oli 45 prosenttia. Samanlainen kausivaihtelu koskee sijoitusaikomuksia vapaa-ajan asuntoon sekä muihin kulkuvälineisiin kuin autoon. Kasvua marraskuusta oli vapaa-ajan asunnon osalta parikymmentä prosenttia ja kulkuvälineiden osalta viisikymmentä prosenttia. Harrastusvälineisiin sijoittavien osuus oli marraskuusta laskenut parikymmentä prosenttia.

Koti

Kesällä näyttää asunnon korjaus olevan monen suunnitelmassa. Asunnon korjausta suunnittelevien määrä oli kasvanut marraskuusta toukokuuhun 15 prosenttia. Muiden kotiin liittyvien hankintojen suunnitelmat olivat vähentyneet puolen vuoden takaisesta tilanteesta; kodinkoneiden osalta viisi, kodin sisustuksen osalta kahdeksan ja viihde-elektroniikan osalta kahdeksantoista prosenttia.

Kulutusjuhlista lamaan - miten ostoaikomukset ovat muuttuneet

Seuraavassa esitetään sijoitusaikomusten jakaumat toukokuussa 1988 ja 1991 sekä vastaavat muutosprosentit.

Hyödykeryhmä	Ostoaikomukset		Muutos
	1988	1991	%
Vapaa-ajan asunto	4,8	2,6	-45,8
Asunto	9,1	6,1	-33,0
Kodinkoneet	24,7	21,4	-13,4
Asunnon korjaus	27,9	24,7	-11,5
Kodin sisustus	36,1	32,2	-10,8
Auto	10,5	9,7	-7,6
Harrastusvälineet	10,9	10,8	-0,1
Viihde-elektroniikka	15,9	16,0	+0,6
Kotimaan lomamatkat	58,8	59,3	+0,9
Kulkuvälineet (ei auto)	10,8	11,9	+10,2
Ulkomaan lomamatkat	36,5	41,9	+14,8

Ostoinnokkuus oli vähentynyt kaikissa asuntoon ja asumiseen liittyvissä hyödykeryhmissä. Myös auton ostoa suunnittelevia oli vuoden 1991 toukokuussa vähemmän kuin kolme vuotta aikaisemmin. Aikomukset hankkia harrastusvälineitä tai viihde-elektroniikka olivat ennallaan. Samaten kotimaan lomamatkoja aikoi tehdä suunnilleen yhtä moni kuin kolme vuotta sitten. Ulkomaan lomamatka sen sijaan väikkyi entistä useamman mielessä. Myös muun kulkuvälineen kuin auton ostoa suunnitteli useampi haastateltava kuin kolme vuotta aikaisemmin.

Säästäminen

Yli puolet vastaajista piti ajankohtana hyvänä säästämiselle. Osoittimen arvoksi saatiin +15,5. Miehet pitivät naisia useammin ajankohtana hyvänä säästämiselle, saldoluku +23,9. Naisten osalta saldoluvuksi saatiin +7,6.

Puolet kotitalouksista aikoo seuraavan vuoden aikana säästää säännöllisesti, vajaa kolmasosa satunnaisesti. Kahdeksantoista kotitaloutta sadasta ilmoitti, ettei varoja jää säästöön.

Velanhoito oli säästöjen käyttötavoista edelleen yleisin 59 prosentin osuudellaan. Pahan päivän varalle säästää 55 prosenttia kotitalouksista. Matkaa tai lomaa varten säästää joka toinen, kestokulutushyödykkeitä varten tai vanhuuden varalle joka viides ja asunnon hankintaa varten etukäteen joka kymmenes kotitalous.

Säästyvien varojen sijoitusmuotojakauma oli marraskuussa hieman muuttunut. Yleisin sijoitusmuoto oli edelleen pankkitili tai -talletus 75 prosentin osuudellaan. Asunto-osakkeeseen sijoittavien osuus oli 10 prosentin luokkaa. Se on hiljalleen laskenut. Kiinteään omaisuuteen sijoittavia oli 13 prosenttia, vapaa-ajan asuntoon 4 prosenttia ja taide- tai arvoesineisiin sijoittavia 4 prosenttia. Arvopaperisäästämisen osuus oli 11 prosenttia kun se runsas kaksi vuotta aikaisemmin oli 24 prosenttia. Osuuden aleneminen johtui pääasiassa osakesäästämisen laskusta. Toukokuussa osakkeisiin aikoi säästöjään sijoittaa 3,5 prosenttia kotitalouksista. Kaksi vuotta aiemmin osuus oli 13 prosenttia.

Luotonotto

Lainanoton epäedullisuudesta oltiin melko yksimielisiä. Yhdeksän kymmenestä piti ajankohtana huonona lainan otolle. Seitsemän prosenttia vastaajista oli päinvastaista mieltä. Saldoluku oli -63. Miesten ja naisten suhtautumisessa lainanoton edullisuuteen ei ollut eroa. Mainittavia eroja ei myöskään ollut eri alueiden vastaajien välillä.

Kuluttajien käsitys lainanoton epäedullisuudesta näkyi myös kuluttajien lainanottoaikomuksissa. Seitsemän prosenttia vastaajista aikoi varmasti ottaa luottoa ja yhtä moni mahdollisesti. Luottojen käyttötarkoitukset ja niiden osuudet olivat: kestokulutushyödykkeet 21, kiinteä omaisuus 20, opinnot 33, asunto-osakkeet 18, arvopaperit 1 ja muut käyttötarkoitukset 17 prosenttia. Käyttötarkoitusr ryhmien osuudet olivat lähes ennallaan. Muutokset olivat enintään kahden prosenttiyksikön suuruisia.

TUTKIMUSMENETELMÄ

Kuluttajabarometrin tiedot kootaan Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen yhteydessä marras- ja toukokuussa. Suurin osa saadaan puhelinhaastattelulla. Tutkimusalueena on koko maa. Tutkimuksessa käytetään rotatoivaa paneelia eli samalle henkilölle esitetään kysymykset kolme kertaa aina puolen vuoden välein. Kohdehenkilöistä on uusia aina noin kolmannes.

Otoskoko toukokuussa 1991 oli 2 903 henkilöä. Vastauksia saatiin 2 374, joten vastausprosentti oli 82. Vastajat edustavat Suomen väestöä iän, sukupuolen, asuinläänin ja äidinkielen suhteen.

Tässä raportissa käytetään iän, sukupuolen ja asuinalueen suhteen laadittuja korotuskertoimia (nk. jälkiositus). Vastaukset edustavat 15-74-vuotiaan väestön mielikuvia. Joissakin kysymyksissä käytetään painokertoimia, joilla vastaukset on muunnettu suomalaisten kotitalouksien rakenteen mukaisiksi. Tämän julkaisun kuviot on laadittu tällä tavalla korotettujen tietojen pohjalta.

Tutkimuksesta laadituissa kuvioissa viitataan saldolukuihin. Laskentaperiaate on seuraava. Esimerkkinä Suomen yleinen taloudellinen tilanne nyt verrattuna 12 kk aikaisemmin, toukokuu 1991 - korotetut luvut. Katso kuvio 1.

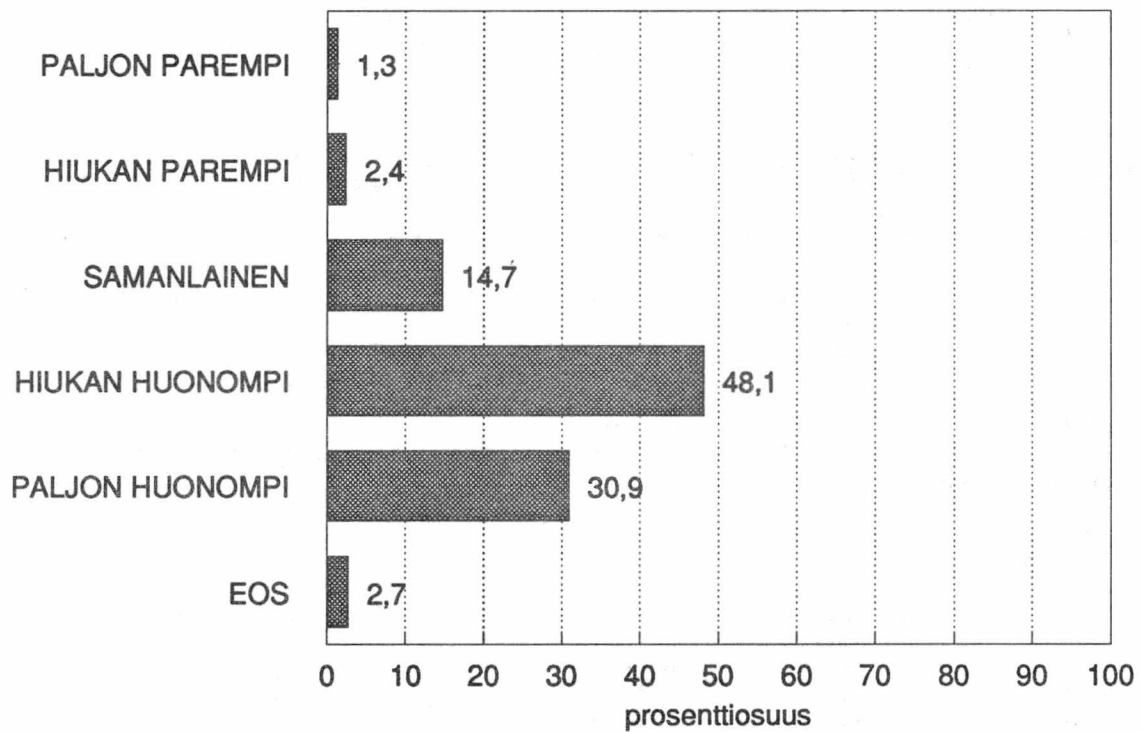
Vastaus	%-osuus	kerroin	saldoluku
Paljon parempi	1,3	1	1,3
Jonkin verran parempi ...	2,4	0,5	1,2
Samanlainen	14,7	0	0
Jonkin verran huonompi ..	48,1	-0,5	-24,1
Paljon huonompi	30,9	-1	-30,9
Ei osa sanoa	2,7	0	0
Yhteensä	100	0	-52,5

Kuluttajan luottamusindeksi saadaan Euroopan yhteisöjen alueella sovellettavan laskentatavan mukaisesti seuraavien kysymysten saldoluvuista:

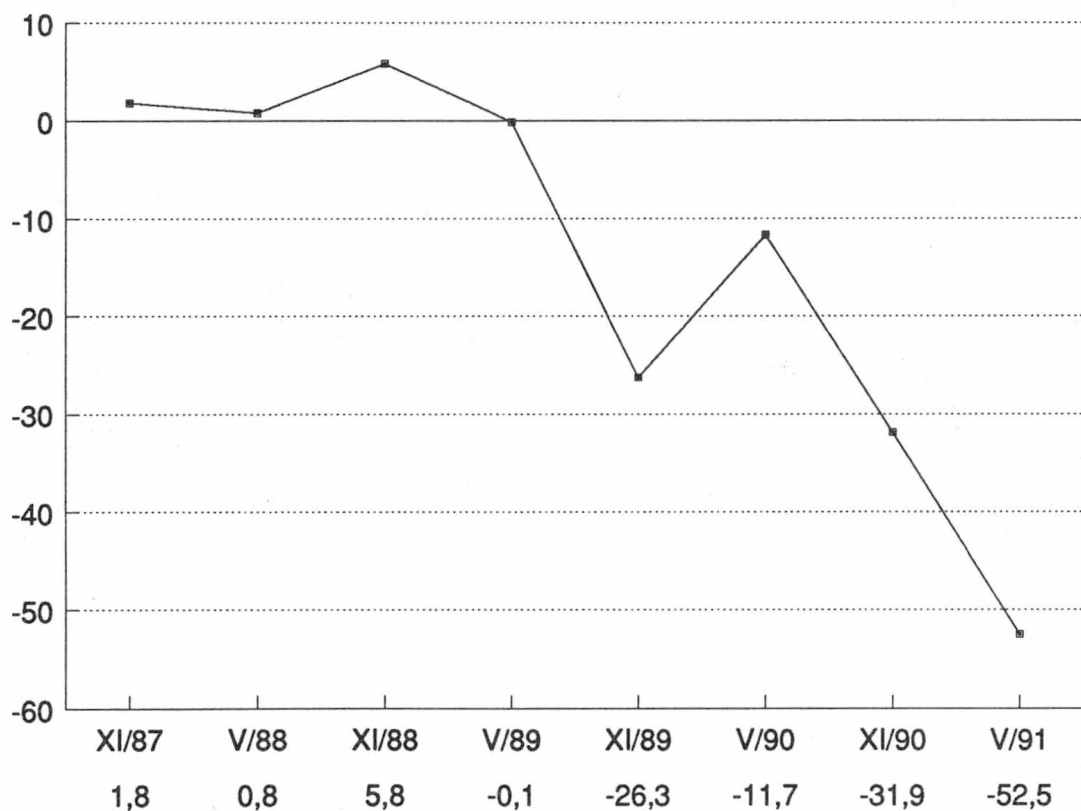
- Suomen taloudellinen tilanne tällä hetkellä verrattuna 12 kuukautta sitten vallinneeseen tilanteeseen
- Suomen taloudellinen tilanne 12 kuukauden kuluttua verrattuna tällä hetkellä vallitsevaan tilanteeseen
- oma taloudellinen tilanne tällä hetkellä verrattuna 12 kuukautta sitten vallinneeseen tilanteeseen
- oma taloudellinen tilanne 12 kuukauden kuluttua verrattuna tällä hetkellä vallitsevaan tilanteeseen
- ajankohdan edullisuus suurempiin hankintoihin.

Saldoluvut lasketaan yhteen ja tulos jaetaan viidellä. Saldolukujen ja kuluttajan luottamusindeksin arvoalue on (-100, 100).

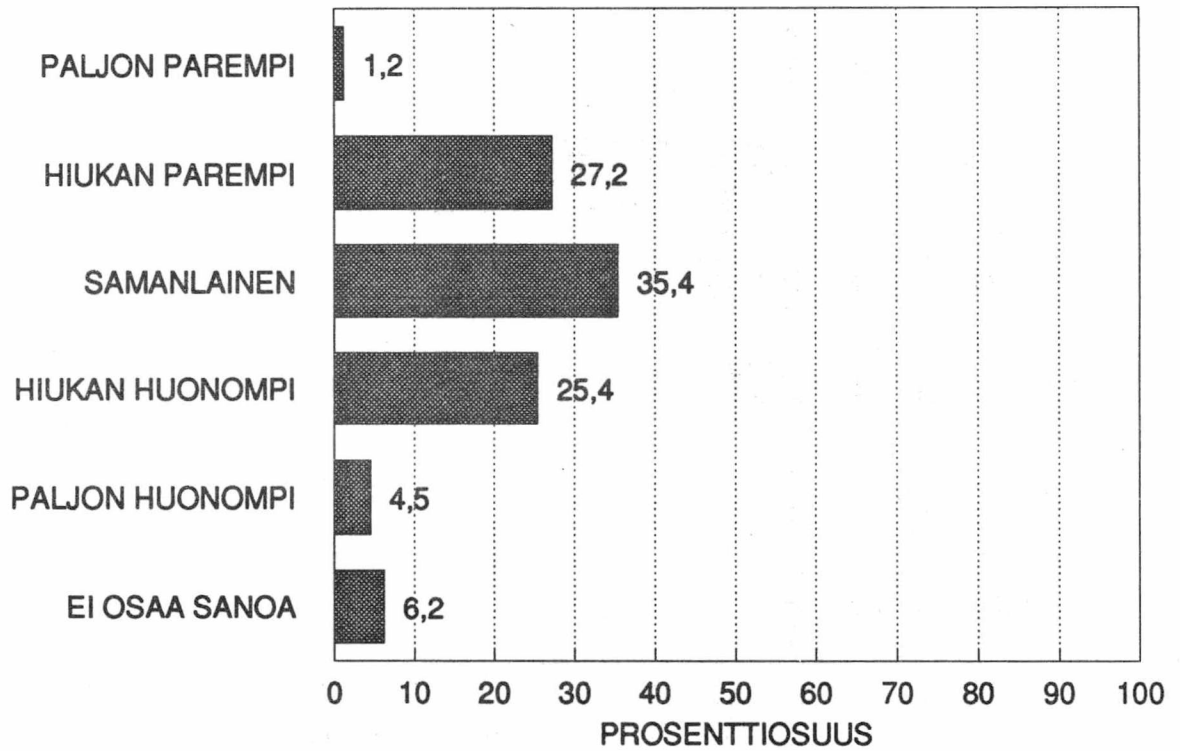
1. Suomen taloudellinen tilanne nyt vs. 12 kk sitten

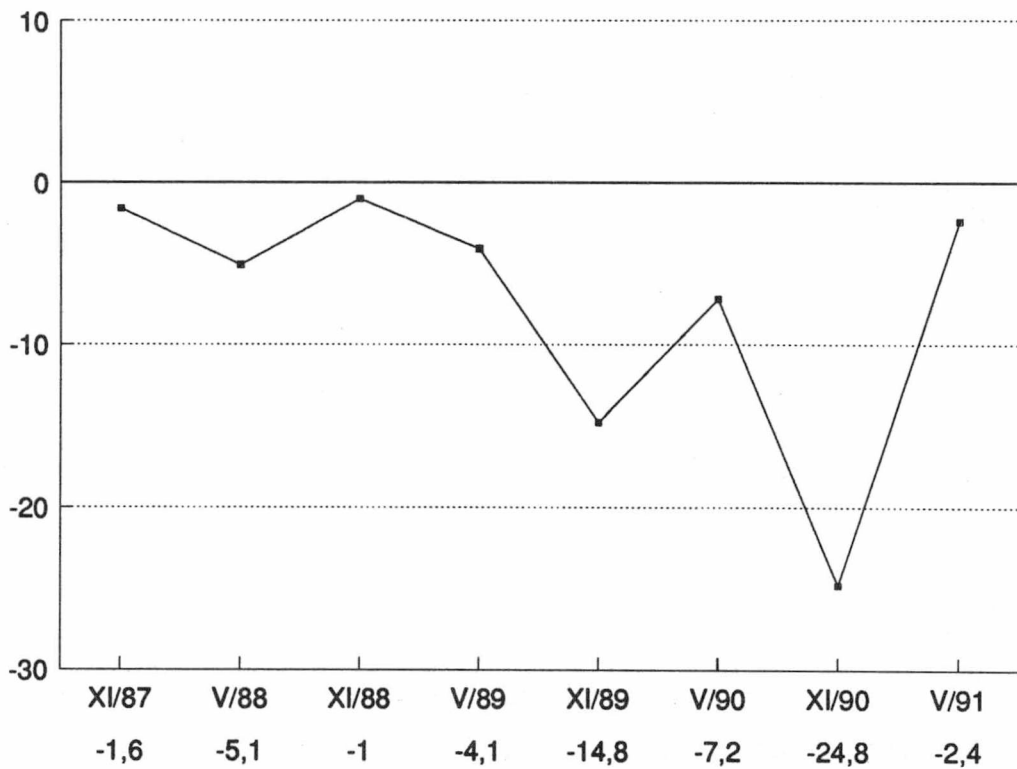
Indeksinä mittausajankohdasta toiseen

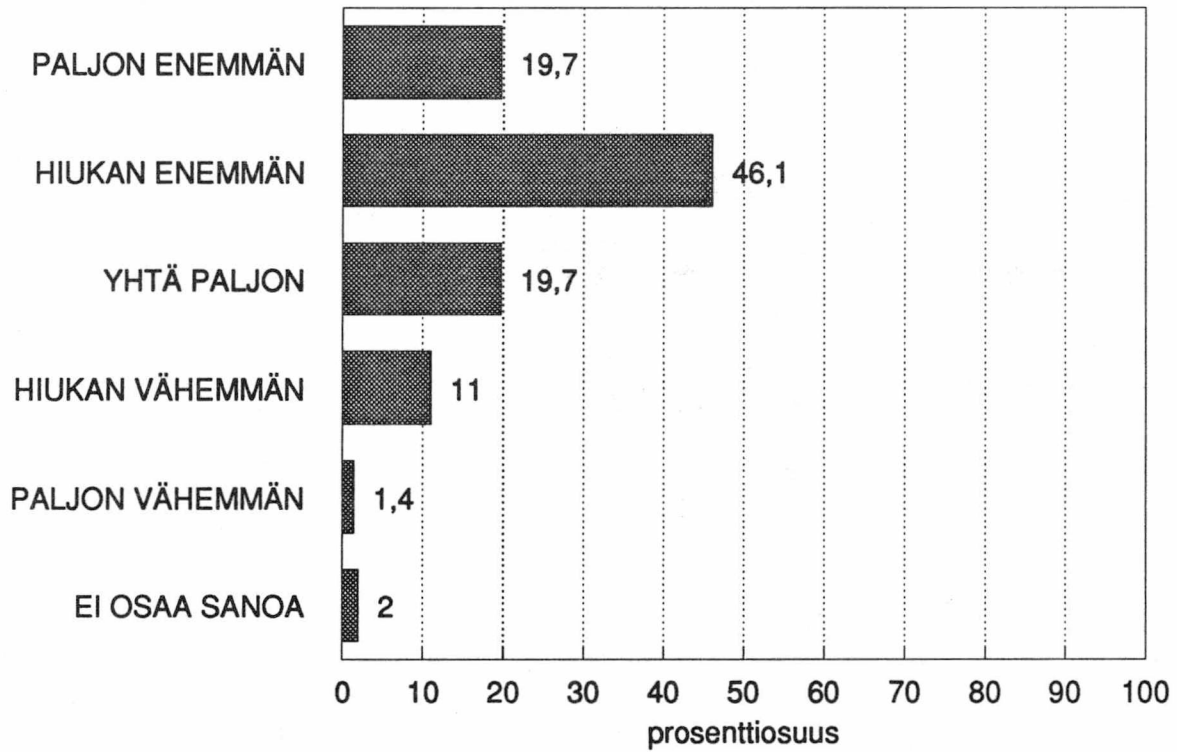
2. Suomen taloudellinen tilanne 12 kk kuluttua vs. nyt

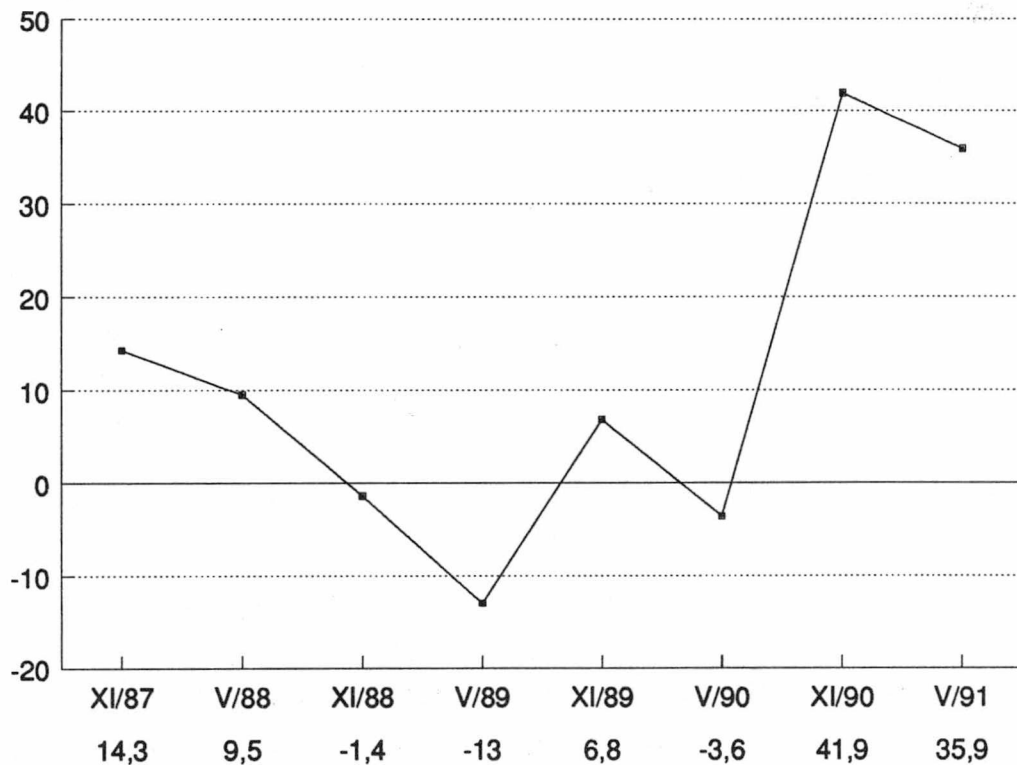
Indeksinä mittausajankohdasta toiseen

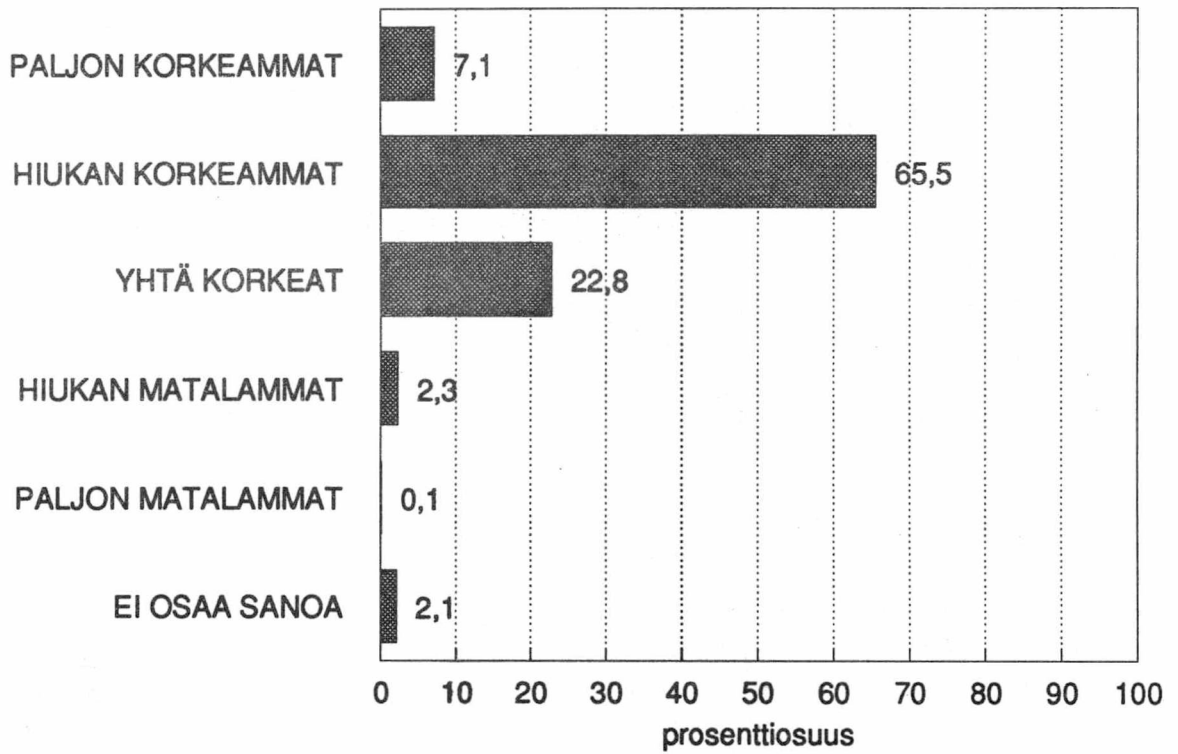
3. Työttömien määrä 12 kk kuluttua nykyhetkeen verrattuna

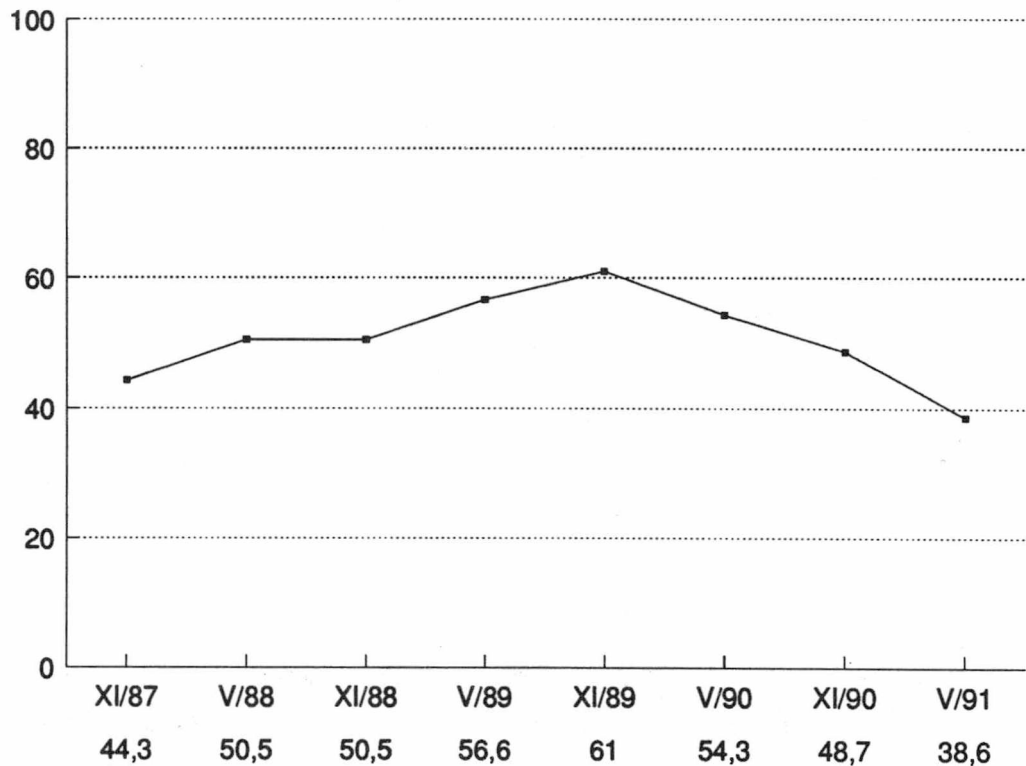
Indeksinä mittausajankohdasta toiseen

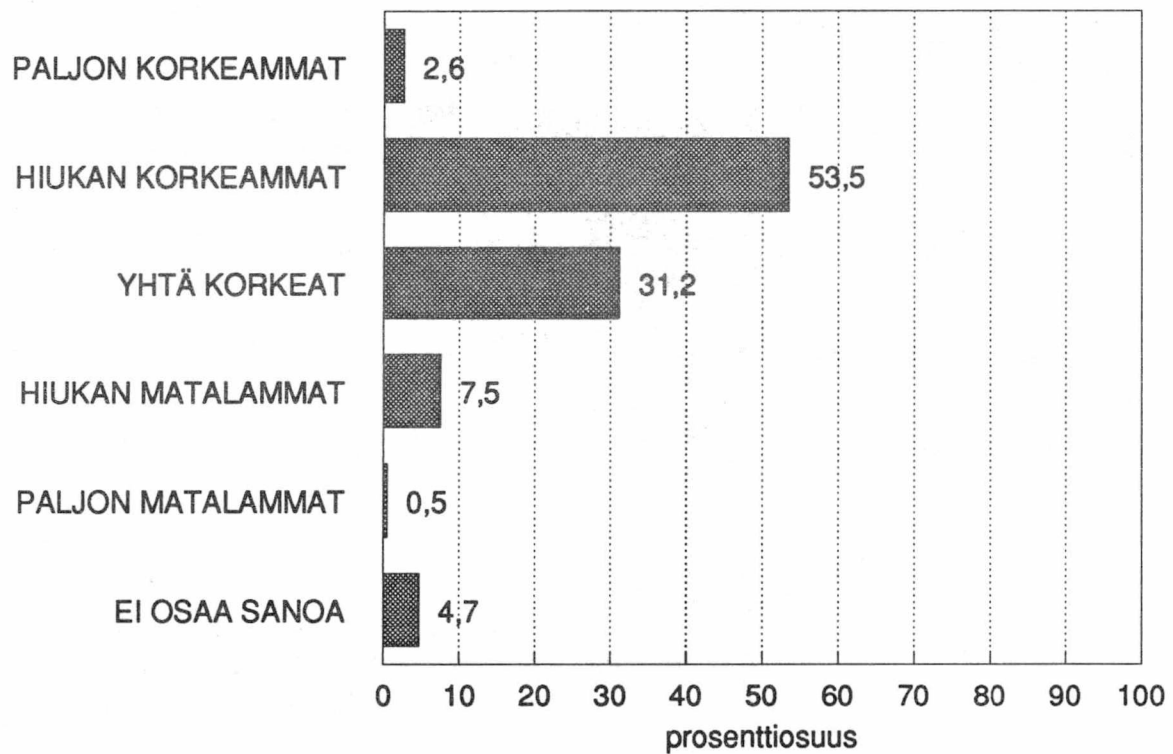
4. Kuluttajahinnat nyt verrattuna 12 kk sitten

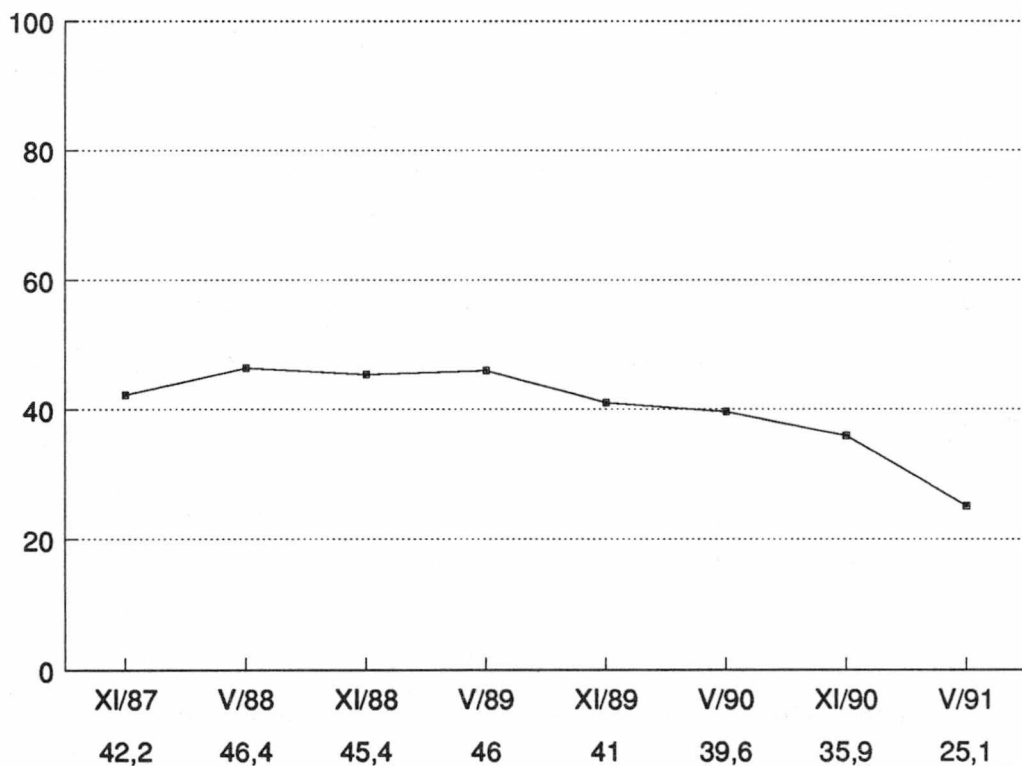
Indeksinä mittausajankohdasta toiseen

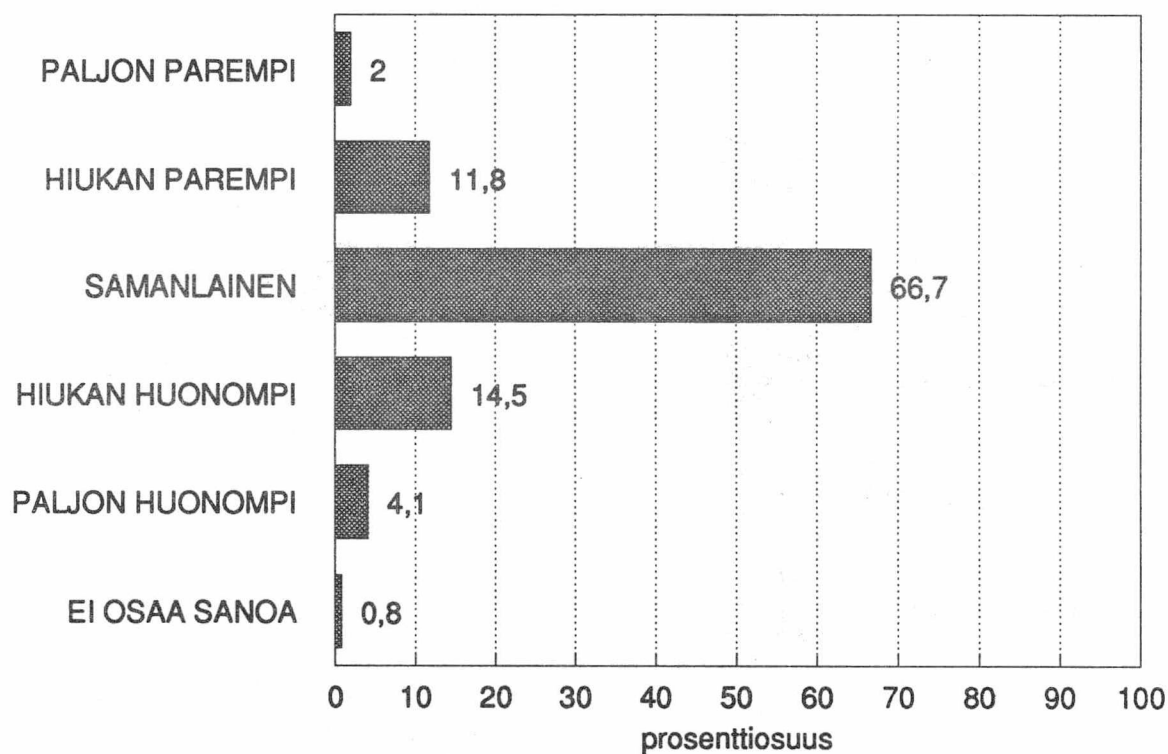
5. Kuluttajahinnat 12 kk kuluttua vs. nyt

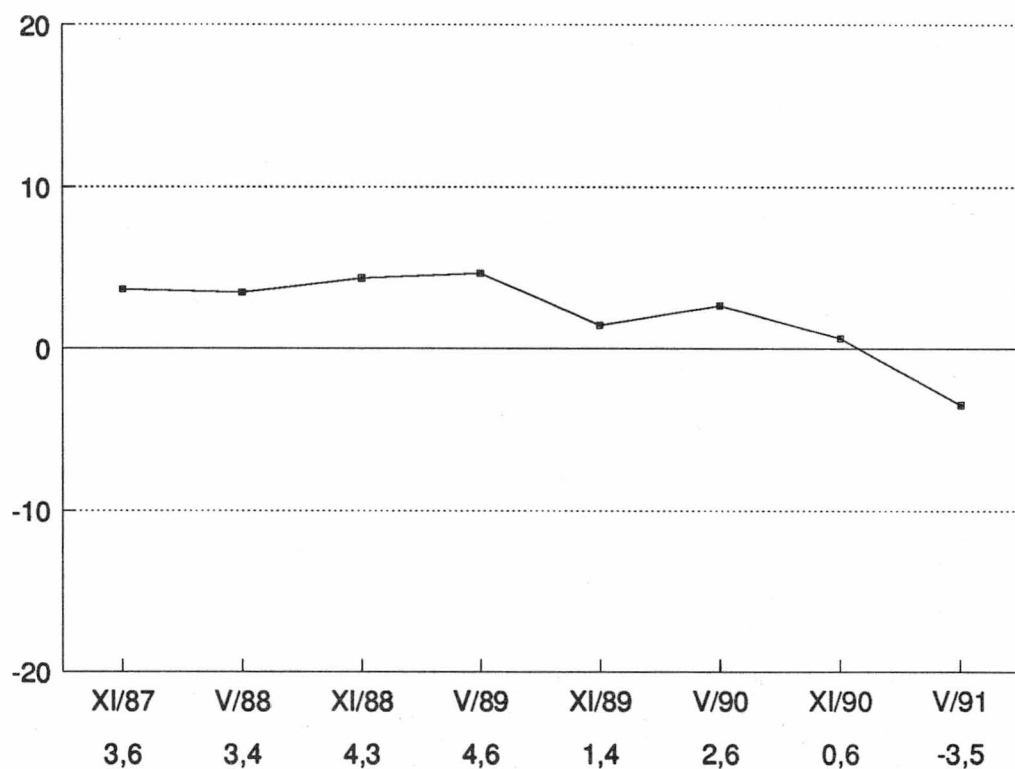
Indeksinä mittausajankohdasta toiseen

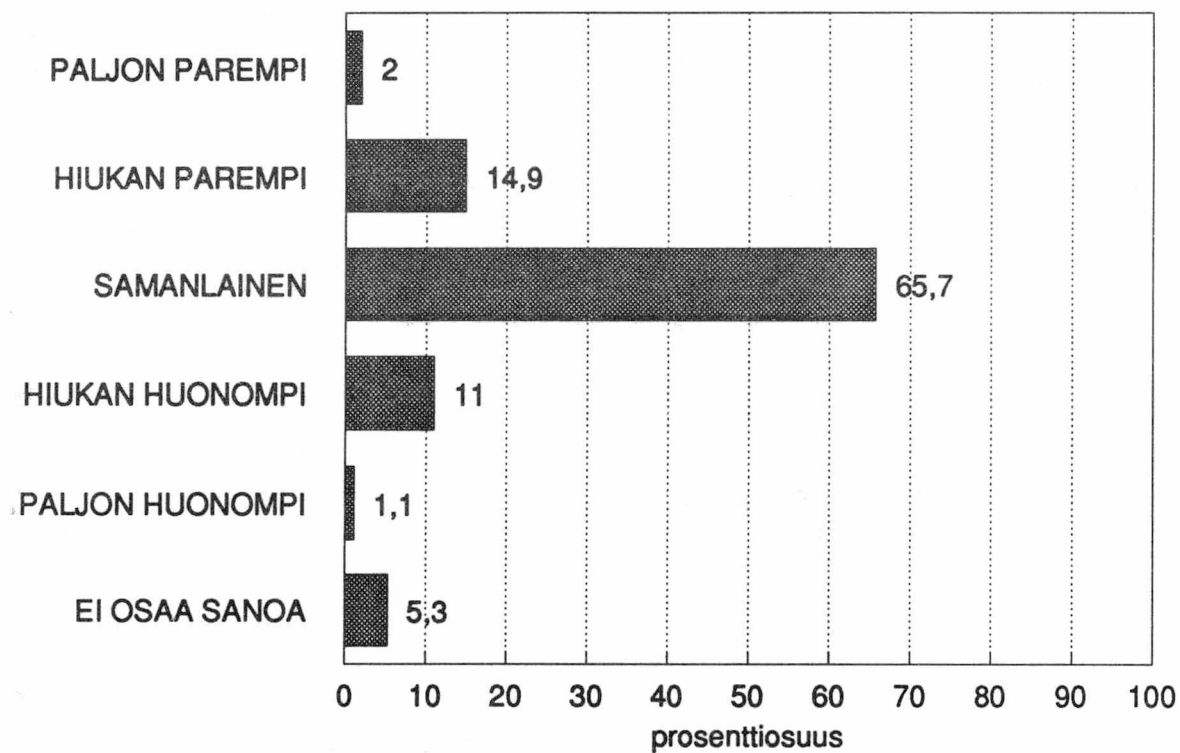
6. Oman talouden tilanne nyt verrattuna 12 kk sitten

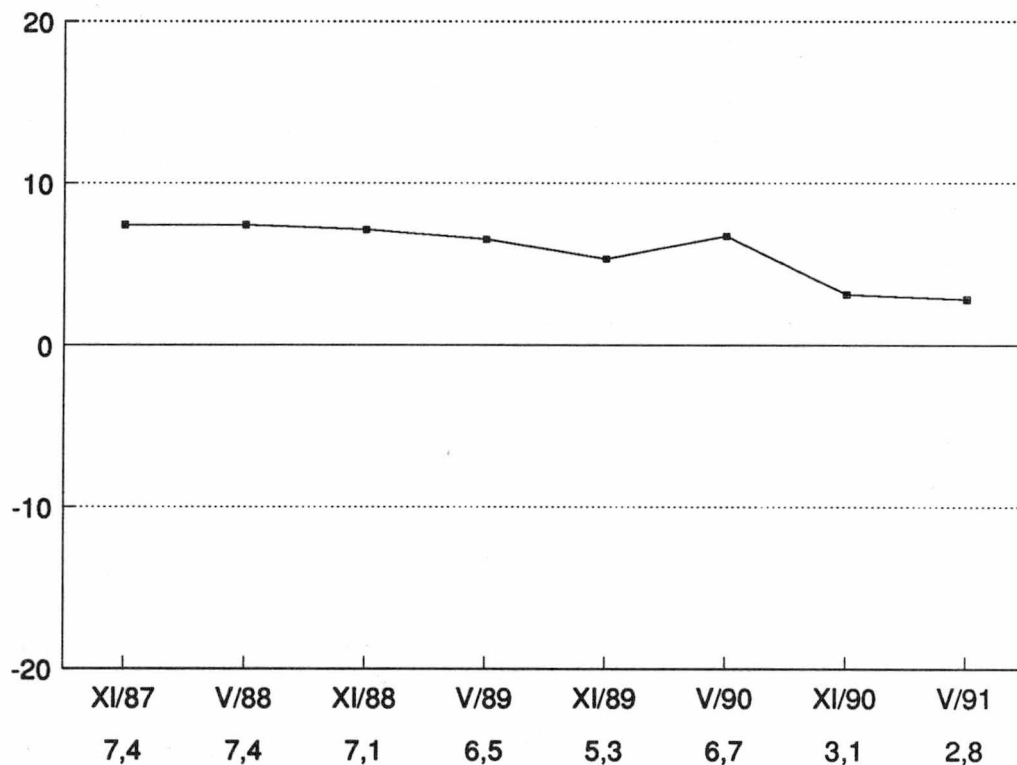
Indeksiä mittausaikankohdasta toiseen

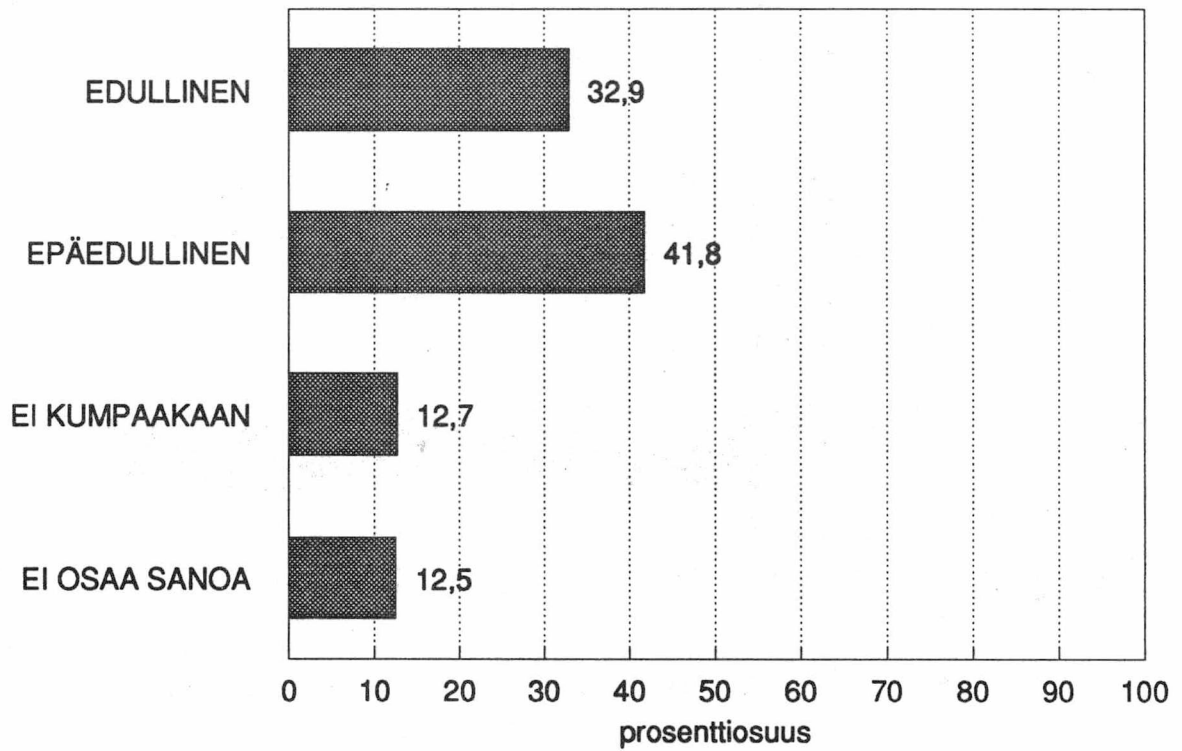
7. Oman talouden tilanne 12 kk kuluttua verrattuna nykyhetkeen

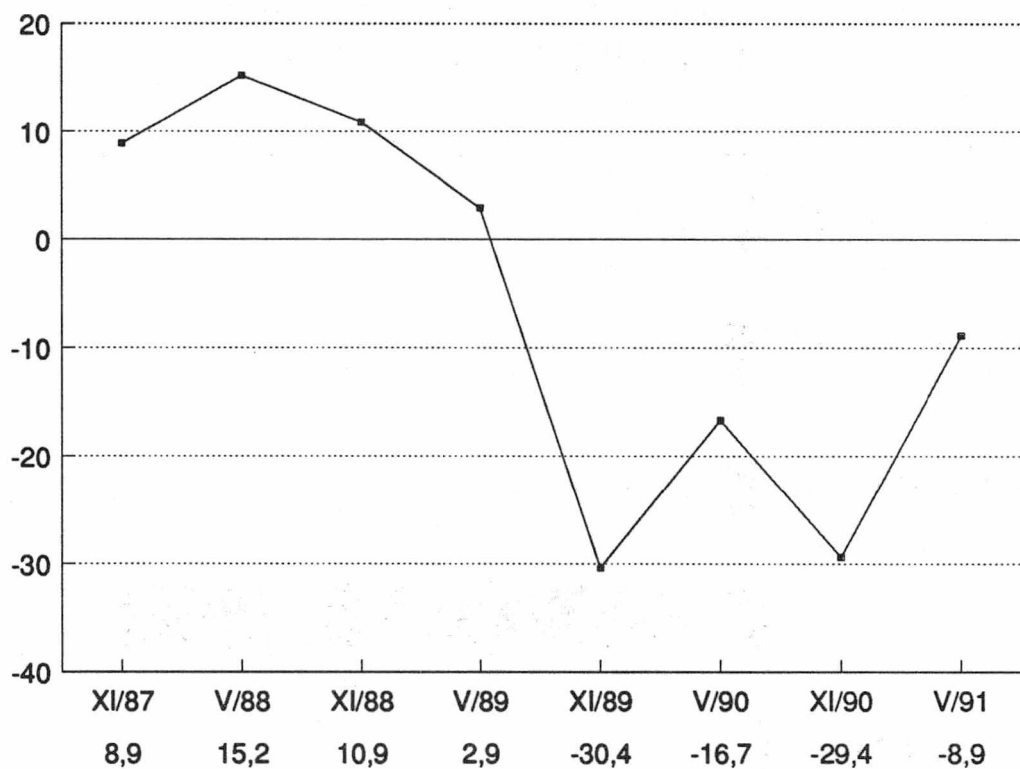
Indeksinä mittausajankohdasta toiseen

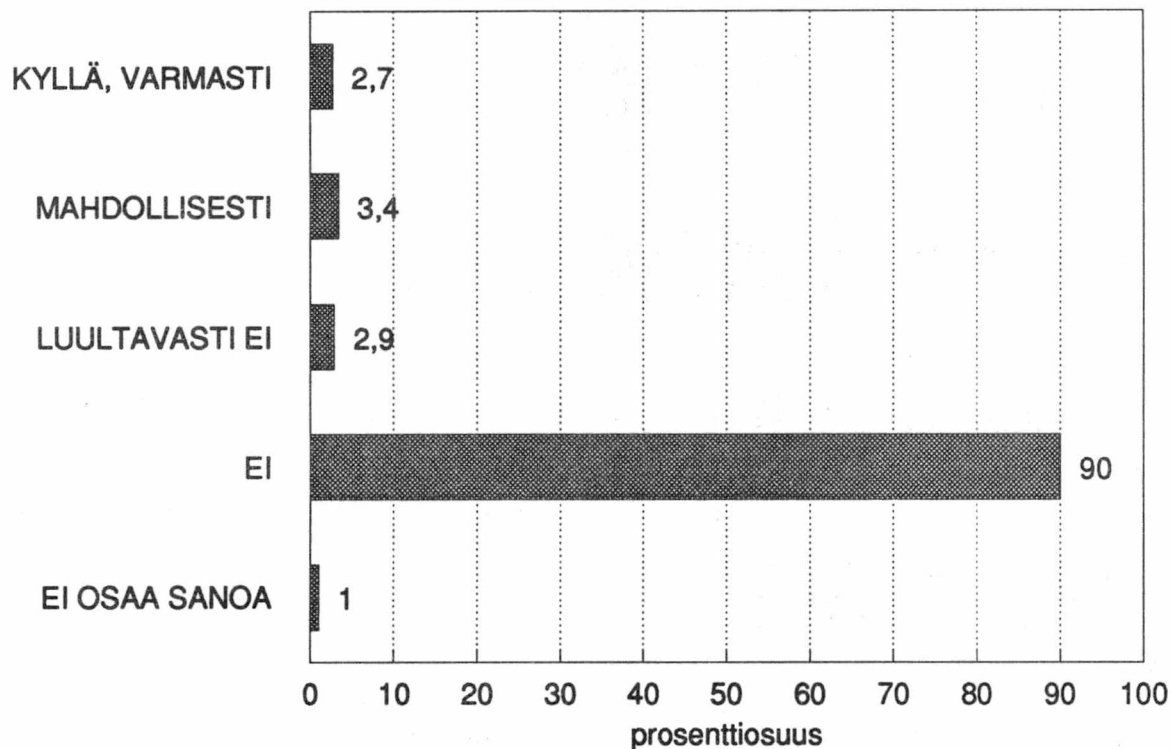
8. Ajankohdan edullisuus suurempiin hankintoihin

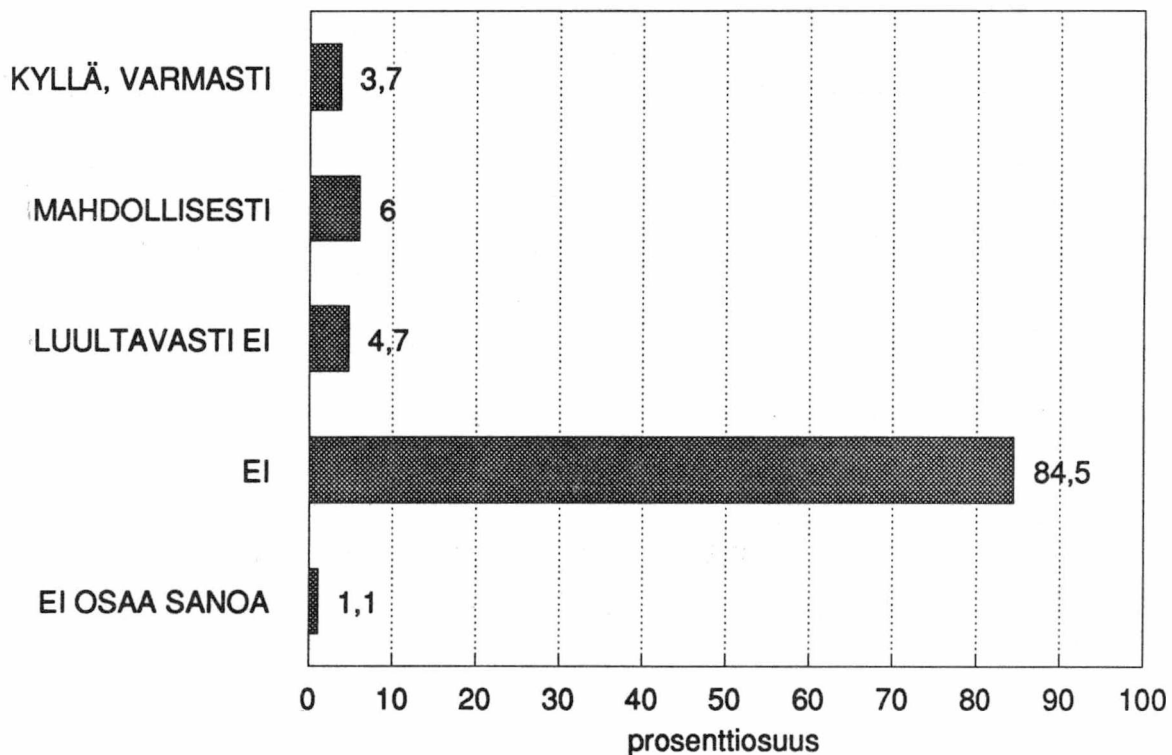
Indeksinä mittausajankohdasta toiseen

9. Aikooko talous hankkia omistusasunnon seuraavan 12 kk aikana

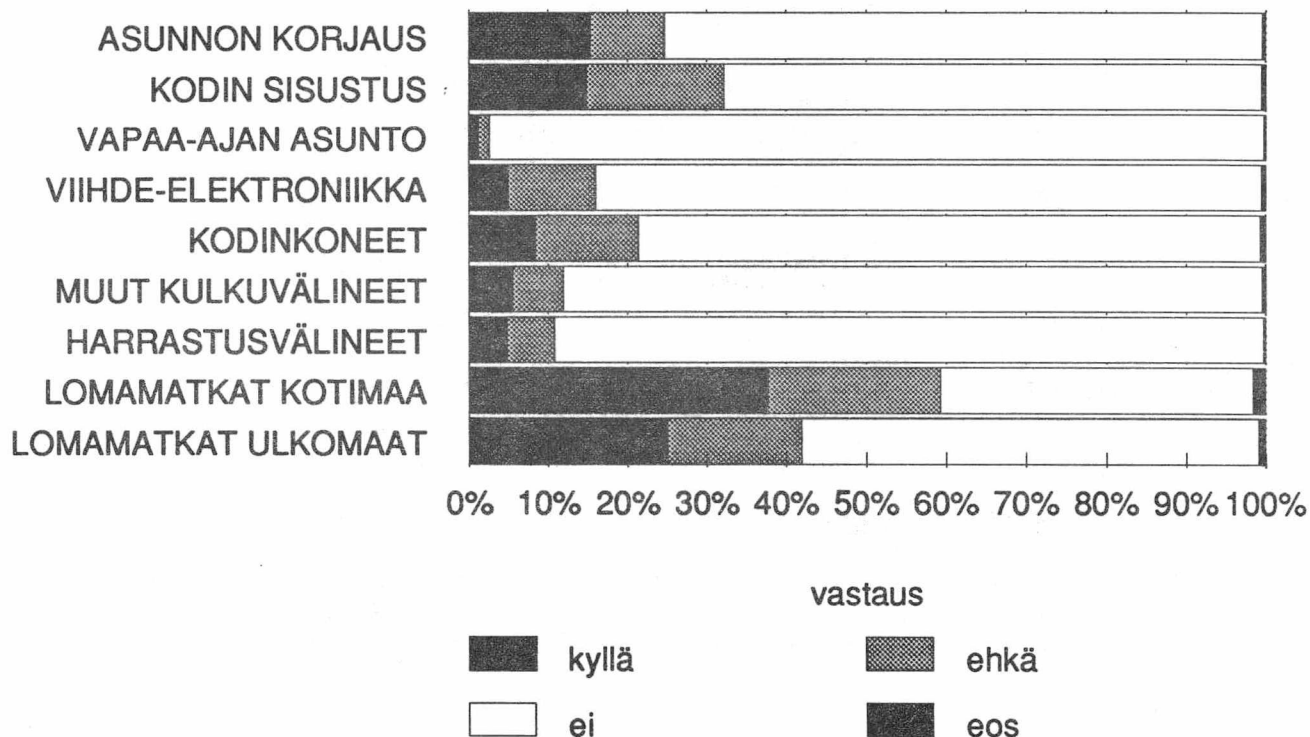

10. Aikooko talous hankkia henkilöauton seuraavan 6 kk aikana

11. Ostoaikomukset eräissä kulutusryhmissä seuraavan 6 kk aikana

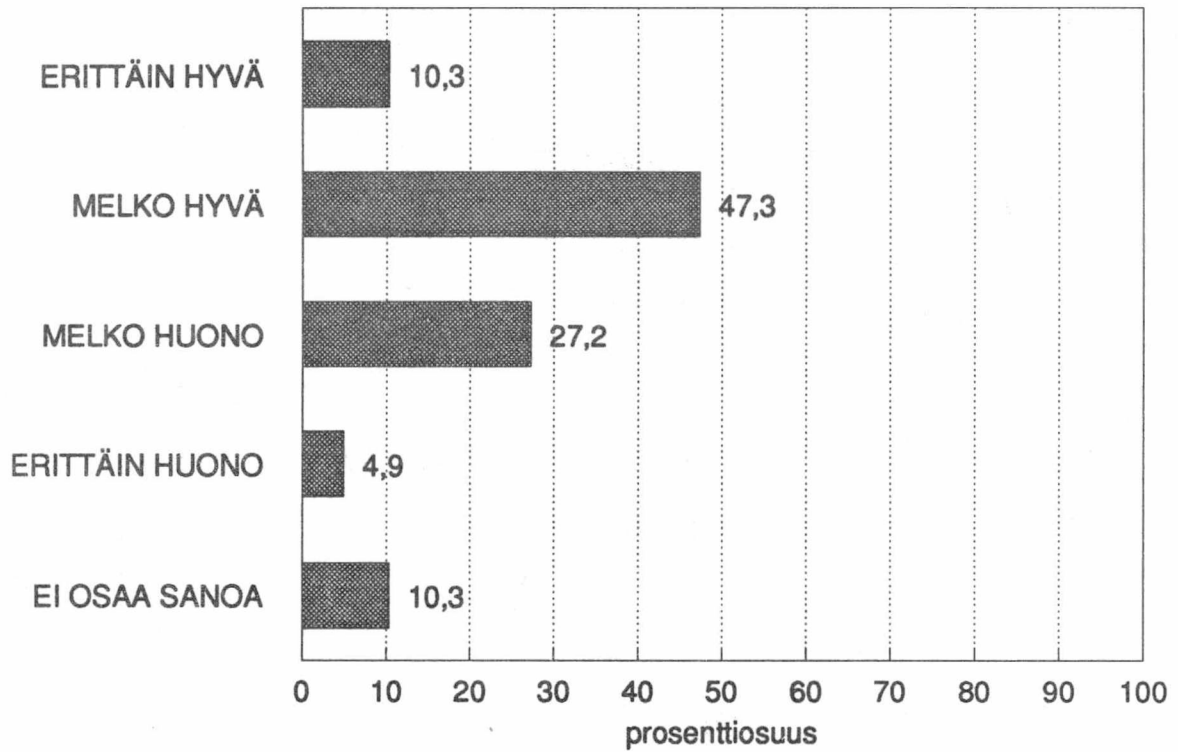
KULUTUSRYHMÄ:

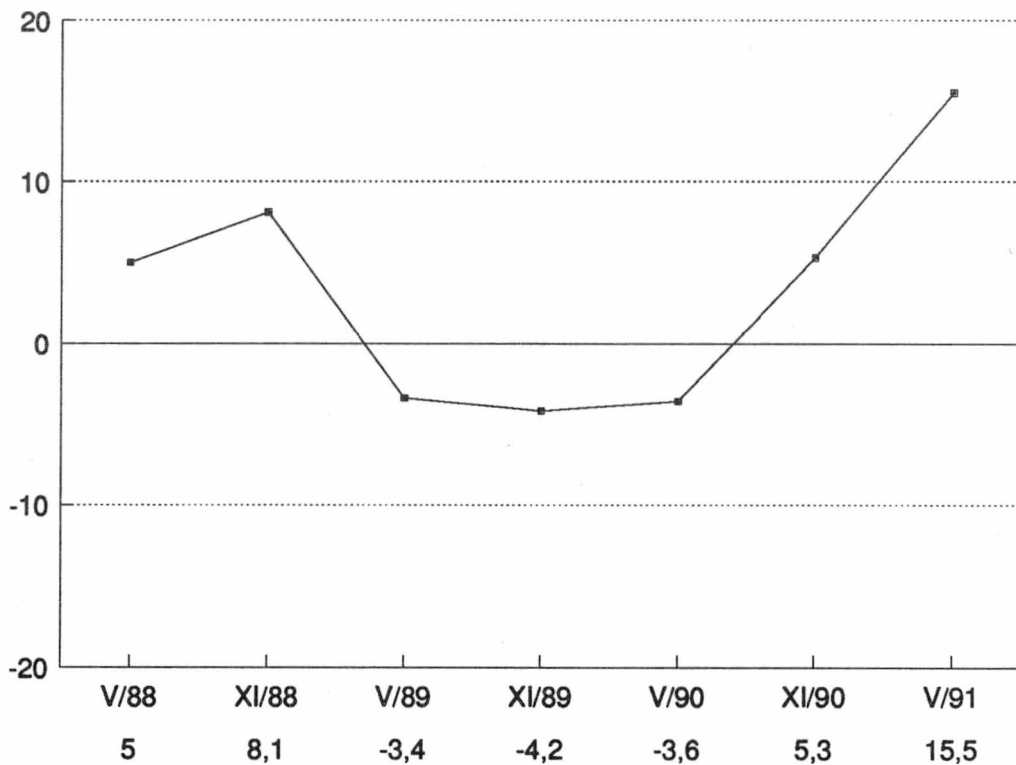
Kyllä- ja ehkä-vastausten %-osuudet ja muutos marraskuusta 1990

Kulutusryhmä	Prosenttiosuus		Summan muutos edellisestä kerrasta Prosenttia
	Kyllä	Ehkä	
Asunnon korjaus	15,4	9,3	+14,9
Kodin sisustus	14,9	17,3	-8,0
Vapaa-ajan asunto	1,2	1,4	+18,2
Viihde-elektroniiikka	5,0	11,0	-17,5
Kodinkoneet	8,5	12,9	-5,3
Muut kulkuvälineet	5,6	6,3	+50,6
Harrastusvälineet	4,8	6,0	-18,2
Lomamatkat kotimaa	37,7	21,6	+33,6
Lomamatkat ulkomaat	25,1	16,8	+5,0

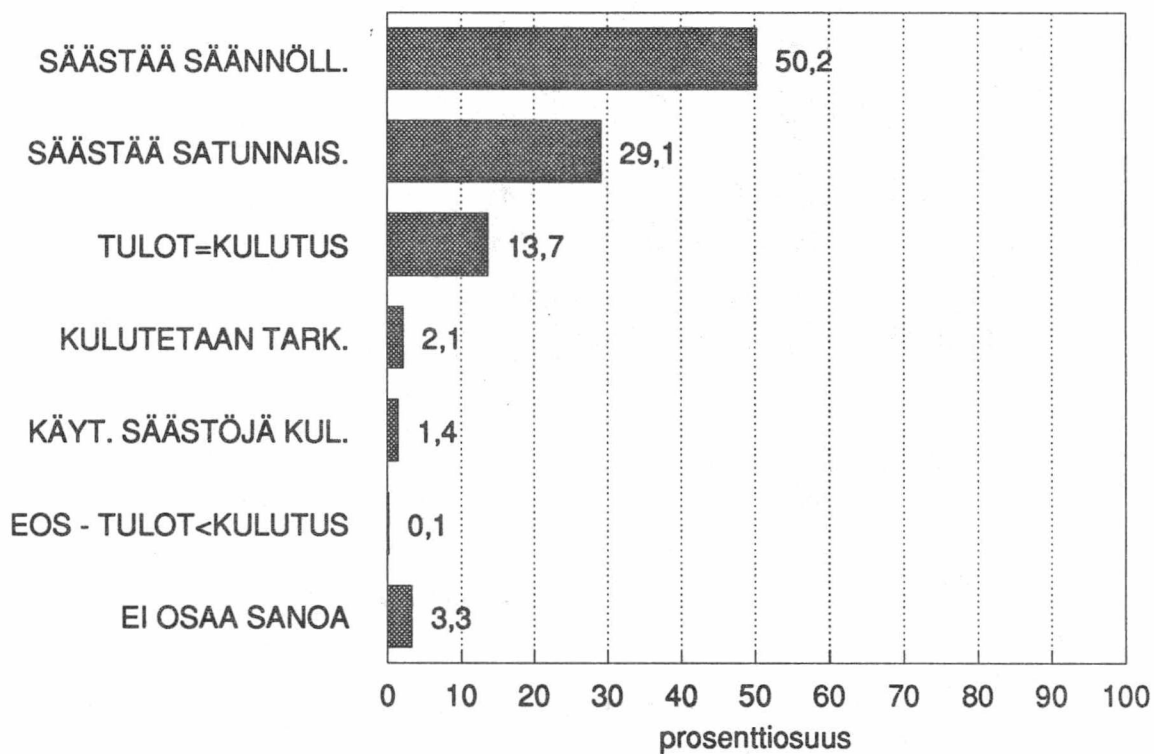
12. Millainen ajankohta on säästämisen kannalta

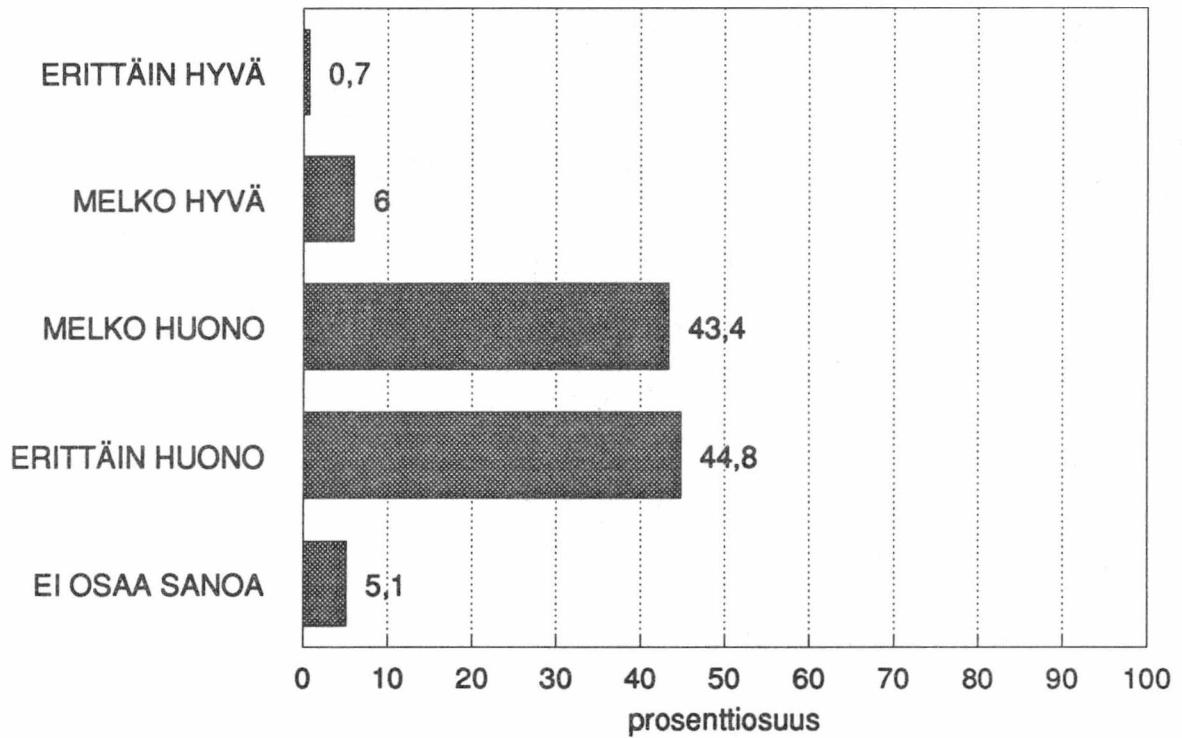
Indeksinä mittausajankohdasta toiseen

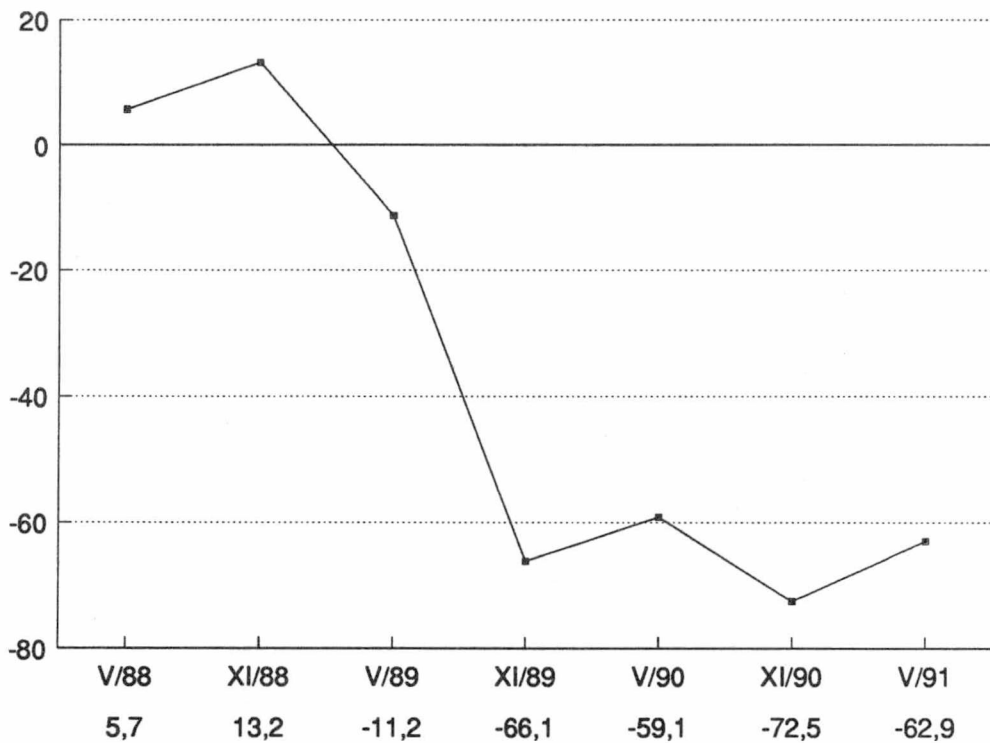
13. Aikooko talous säästää seuraavien 12 kk aikana

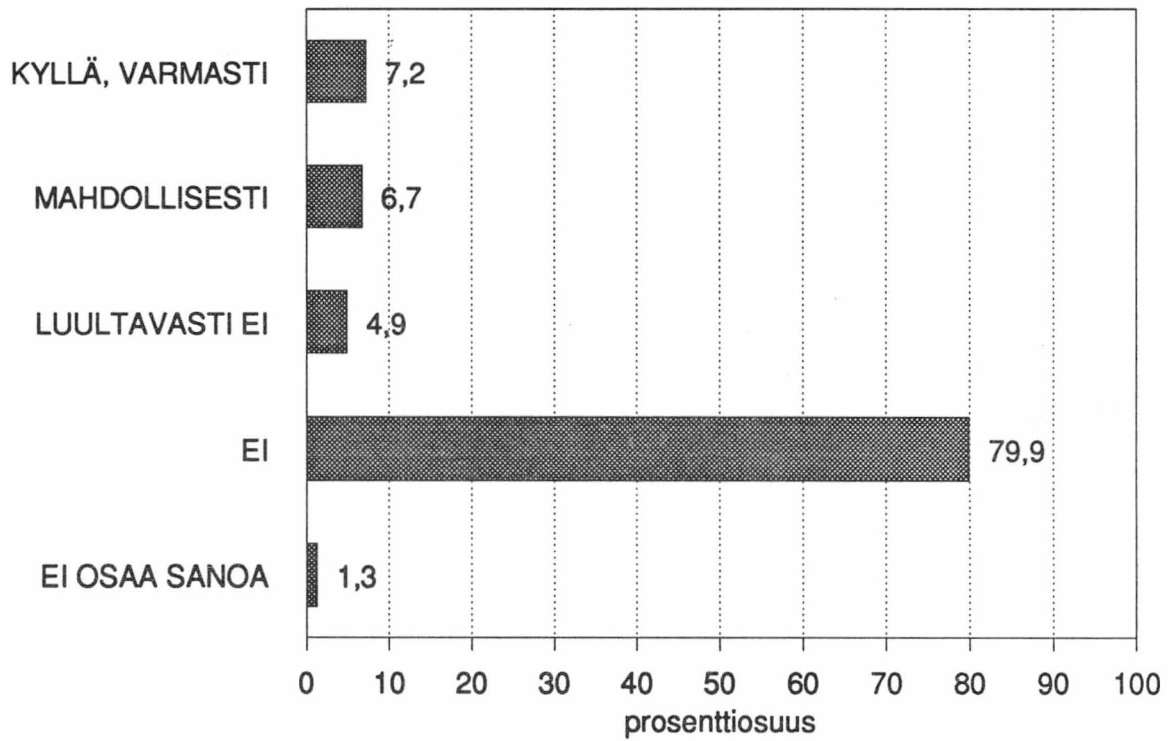
14. Millainen ajankohta on luotonoton kannalta

Indeksinä mittausajankohdasta toiseen

15. Aikooko talous ottaa luottoa seuraavien 12 kk aikana

PL-PB 504
00101 Helsinki-Helsingfors

Virkalähetys
Tjänsteförsändelse

Kuluttajabarometri

Konsumentbarometern
1991 Toukokuu – Maj – May

SVT Suomen Virallinen Tilasto
Finlands Officiella Statistik
Official Statistics of Finland

Central Statistical
Office of Finland

Income and consumption
1991:5

Tiedustelut - Förfrågningar

Pellervo Marja-aho
(90) 17 341

Julkaisujen myynti:

Försäljning:

Hinta – Pris

Tilastokeskus
PL 504
00101 Helsinki
Puh. (90) 173 41

Statistikcentralen
PB 504
00101 Helsingfors
Tel. (90) 173 41

65 mk

ISSN 0784-8420
= Tulot ja kulutus
ISSN 0784-963X